

Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus / Itä-Vantaa

Kaupunginhallitus 25.10.2021 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot Länsimäen kaavarunkoluonnoksesta nro 091700. Lausuntoja pyydettiin 19 kpl ja saatiin 11 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 Fingrid Oyj 9.12.2021	Ei huomautettavaa	-
NRO 2 Helen Sähköverkko Oy 9.12.2021	Kaavarungossa tulisi näkyä 110 kV voimajohto, koska se rajoittaa rakentamista johtoalueella.	-
NRO 3 Helsingin kaupunkiympäristön toimiala 9.12.2021	Kaavarunko on valmisteltu hyvässä yhteistyössä Helsingin kaupungin kaupunkisuunnittelun kanssa. Länsimäen aluetta halkovan sähkölinjan Kaapelointia on valmisteltu yhteistyössä kaupunkien ja sähköverkkoyhtiöiden kanssa. Liityntäpysäköinnin tarve ja mahdolliset järjestelyt olisi hyvä arvioida kaavarunkoalueella Vantaan raitioyhteyden kehittämisen myötä.	-
NRO 4 Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry. 9.12.2021	Lausunnon liitteenä on kartalle rajattuna [Långmossenin ympäristön] arvokkaita alueita uhkaavat rakentamisvaraukset, joita esitämme poistettavaksi. Långmossenilta Porvoonväylän yli Fazerilan länsipuolelle johtava merkittävä ekologinen yhteys on	- -

	unohdettu täysin ja yhteys jää kokonaan rakentamisen alle. Myllymäen metsäalueen reunaa nakertaa Y-kortteli, joka sijoittuu Hakunilan metsäsuunnitelmassa arvometsäluokkaan C5 luokitellun kuvion päälle. Tämä varaus on syytä poistaa.	-
NRO 5 HSL 7.12.2021	Ei lausuttavaa	-
NRO 6 HSY 2.12.2021	Kaavarunkoalueen maankäytön muutokset aiheuttavat oleellista muutostarvetta olemassa oleville vesihuoltojärjestelmille, ja ratkaisuista tulee päättää tiiviissä vuorovaikutuksessa HSY:n kanssa.	-
NRO 7 Tukes 19.11.2021	Alueen maankäytön jatkosuunnittelussa tulee huomioida ajantasaiset onnettomuuksien vaikutusalueet.	-
NRO 8 Uudenmaan ELY-keskus 8.12.2021	Vantaan Länsimäen kaavarunko vaikuttaa olevan linjassa Vantaan kaupungin resurssiviisauden ja kiertotalouden tiekarttojen kanssa. Länsimäen Kaavarunko ei sisällä energiaratkaisuihin liittyviä yleislinjauksia. Kaavarungon alueella on huolehdittava, että maankäytön kehitys on hiilinieluja ja -varastoja lisäävä ja vahvistava. Alueen suunnittelussa on syytä kiinnittää huomiota Långmossenin suoalueen vesitasapainon säilyttämiseen.	- - -

	Kaavarungon tavoitteena on muodostaa kokonaisvaltainen näkemys Länsimäen tulevaisuudesta ohjaamalla alueen asemakaavoitusta. Ilmastonäkökulmasta tätä näkemystä vahvistaisi ja selkeyttäisi erillinen ilmastovaikutusten arviointi. Alueen ympäristöhäiriöitä, kuten melua ja ilmanlaatua, on tarkasteltu pintapuolisesti. Aikanaan laadittavista asemakaavoista on syytä teettää riittävät melu-, värinä- ja runkomeluserviökäytökset ja vaikutusarviokäytökset mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta niitä voidaan käyttää ohjaamaan kaavaratkaisua melu- ja värinähaittojen näkökulmasta parhaalla mahdollisella tavalla. Kaavarungon mukaan Länsimäessä näkyy alueen historia, Rajakylä ja I maailmansodan linnoitteet. Rakennettua kulttuuriympäristöä ja kaavarungon suhdetta siihen ei kuvata tarkemmin. Tätä ja uuden kaupunkirakenteen suhdetta edellä mainittuihin olisi hyvä tarkastella.	-
NRO 9 Uudenmaan liitto 8.12.2021	Ei lausuttavaa	-

NRO 10 Vantaan kaupunginmuseo 9.12.2021	Luvussa 4.1.2 käsitellään alueen kaupunkikuvaa ja siihen liittyviä arkkitehtonisia arvoja. Selostuksessa painottuu uudisrakentaminen myös kaupunkikuvallisesti merkittävien kohteiden osalta. Olemassa olevia rakennusperintökohteita ei ole huomioitu. Luvussa 4.3.2. kulttuuriympäristöä koskevassa osassa ei rakennusperintöä ole käsitelty lainkaan. Maakunnallisesti arvokkaan Länsisalmen kulttuurimaiseman aluetta ei ole mainittu selostuksessa. Uusi katulinja tulisi toteutuessaan kulkemaan kulttuurimaiseman rajalla. Jos tulevaisuudessa suunnitelmaa viedään eteenpäin, tulee vaikutusten arviointiin lisätä myös vaikutukset arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Kaavarungossa on osoitettu yleisten palveluiden alue osittain Myllymäen viheralueen länsireunassa sijaitsevan ensimmäisen maailmansodan aikaisen linnoitteen (Tukikohta II:7 (Länsimäki), mj. rek. tunnus 1000007677) päälle osoitteessa Valliraitti 5. Alueella on kesällä 2021 tehty arkeologisia tutkimuksia ja muinaisjäännösaluetta pienennetty tutkimustulosten perusteella. Tontilla on kuitenkin edelleen jäljellä linnoitteita ja mahdollinen rakentaminen alueella tulee suunnitella tarkasti yhteistyössä museon kanssa herkäät linnoitteet huomioiden.	Kuulakujan ostoskeskus lisättiin kaupunkikuvallisesti merkittäviin kohteisiin. Kaavarungossa ei ole tarpeen inventoida rakennusperintökohteita. - - -
--	--	--

	Kaavarunkokartassa suunniteltu tielinja ei seuraa tykkien linjausta, vaan kulkee sen vierestä. Kaavarungon vaikutuksia käsittelevässä luvussa 6 on mainittu kaavarungon vahvuutena, että suunnitelmat vahvistavat ja kehittävät paikallisia ominaispiirteitä ja kulttuuriympäristön arvoja, kuten olevia puisto- ja viheralueita sekä kallioalueita. Jotta näin voitaisiin kaavarungon osalta todeta, tulee kulttuuriympäristön arvoja punnitessa huomioida arkeologisten kohteiden lisäksi paikallisesti ja maakunnallisesti merkittävät rakennusperintö- ja maisema-arvot ja nostaa niitä esiin kaupunkikuvallisesti erityisinä kohteina.	-
NRO 11 Vantaan Energia ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy 15.12.2021	Verkon muutostarpeisiin otetaan kantaa aikanaan asemakaavojen muutosten yhteydessä.	-

NRO 1 FINGRID OYJ, 9.12.2021**Lausunto:**

Olemme lausuneet kaavarungon osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 17.6.2020. Toimme esille Fingridin aluetta koskevat hankkeet, joita ovat 400 kV maakaapelihanke Länsisalmi-Viikinmäki ja 400 kV voimajohtohanke Länsisalmi – Vuosaari.

400 kV kaapelin Länsisalmi-Viikinmäki (myös nimellä Helsingin kaapeli) yleissuunnittelu on käynnistynyt. Yleissuunnittelun aikana suunnitellaan 400 kV kaapeliyhteyden reitti- ja rakentamissuunnitelma, 400 kV kaapelireitin käyttöoikeuden lunastamissuunnitelma, Länsisalmen sähköaseman laajennus, Vanhankaupungin sähköasema sekä muuntajakuljetuksen reittiselvitys. Lisätietoja kaapelin suunnittelutilanteesta, tilavarauksesta ja paikkatiedoista antavat Fingridissä Risto Ryyänen, puh. 030 395 5219 ja Jussi Rantanen, puh. 030 395 5274 (etunimi.sukunimi@fingrid.fi). Hankkeen verkkosivuilla <https://www.fingrid.fi/kantaverkko/suunnittelu-ja-rakentaminen/helsingin-kaapeliyhteys/yleissuunnittelu> on myös perustiedot hankkeesta.

Kuten toimme esille edellisessä lausunnossamme, voimajohtohankkeiden toteutukseen tulee varautua maankäytön suunnittelussa. Länsimäen kaavarungon lähtötietojen esittelyraportissa sivulla 44 tuodaan esille johtohankkeiden suhde kaavarunkoon: ”Länsisalmi-Vuosaari -voimajohdon alue jätetään selvitysalueeksi, eikä maankäyttö toistaiseksi rajoita johdon sijoittamista. Länsisalmi-Viikinmäki -maakaapelille jää riittävästi tilaa Porvoonväylän varteen, pienhiukkasten ja melun vuoksi rakentamattomaksi jätettävältä vyöhykkeeltä”. Fingridillä ei ole huomauttamista asiasta, kun johtohankkeet on huomioitu tähän suunnitteluvaiheeseen sopivalla tavalla. Vuoropuhelu johtohankkeiden sekä muun maankäytön ja rakentamisen yhteensovittamisesta on tarpeen myös jatkossa, kun tavoitteet ja ratkaisut tarkentuvat vaihe vaiheelta.

Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee Fingrid Oyj:n voimajohtoja.

Vastine:

-

Tarkistukset:

-

NRO 2 HELEN SÄHKÖVERKKO OY, 9.12.2021**Lausunto:**

Kaavarungossa ei ole esitetty Helen Sähköverkko Oy:n omistamaa 2 x 110 kV voimajohtoa. Kaavarungon selostuksessa on mainittu mahdollinen voimajohdon kaapelointi. Kyseiselle voimajohdolle on valtioneuvoston myöntämällä lunastusmenettelyllä hankittu aikanaan pysyvä käyttöoikeus. Voimajohdon mahdollinen kaapelointi edellyttää merkittävää suunnittelua ja itäisen pääkaupunkiseudun koko sähkönsiirtoverkon muutoksia, joita ei ole suunniteltu eikä siten selvitetty ovatko muutokset mahdollisia. Helen Sähköverkko Oy:n näkemys on, että kaavarungossa tulisi näkyä voimajohto, koska se rajoittaa rakentamista johtoalueella.

Kaavarungossa on esitetty raitiotielinjaus voimajohdon rinnalle. Sähköturvallisuuslain mukaisesti voimajohdon vaikutukset rinnalla kulkevaan sähköiseen rataan on tutkittava. Tämä tutkinta on vielä kesken ja tuloksena saattaa olla, ettei raitiotielinjaa voida tehdä esitettyyn paikkaan turvallisesti.

Helen Sähköverkko Oy:llä ei ole kaavarunkoon muuta huomautettavaa.

Vastine:

Kaapelointia on valmisteltu yhteistyössä Vantaan ja Helsingin kaupunkien ja sähköverkkoyhtiöiden kanssa. Asiasta ei toistaiseksi olla päästy lopputulokseen. Kaavarunko selkeyttää kaapeloinnin hyötyjä Vantaan alueella ja tuottaa siten lisätietoa valmistelutyötä varten. Mikäli kaapelointia ei voida toteuttaa, kaavarunko jää toteutumatta kaapelien suoja-alueella.

Tarkistukset:

-

NRO 3 HELSINGIN KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, 9.12.2021**Lausunto:**

Helsingin kaupunki pitää Länsimäen alueen kehittämistä tärkeänä ja kaavarungolle asetettuja tavoitteita perusteltuina. Kaavarungon keskeiset tavoitteet ovat asuinalueen laajentaminen pohjoiseen, keskustan kehitys ja raitiolinja, kävelykeskustan kehittäminen sekä täydennysrakentamisen mahdollistaminen ja rakennuskannan uudistaminen. Kaavarunko on valmisteltu hyvässä yhteistyössä Helsingin kaupungin kaupunkisuunnittelun kanssa.

Alueen esitetty kaupunkirakenne on tiivis ja melko tehokas, tehokkain rakenne on keskitetty Länsimäentien varteeseen. Kaupunkirakenne jatkuu yhtenäisenä katkeamatta Helsingin ja Vantaan rajalla. Kaavarungossa esitetyt suunnitteluratkaisut tukevat Mellunmäen suunniteltua kehitystä. Molempien kaupunkien puolella tapahtuva suunnittelu ja raideyhteyteen tukeutuva keskustamainen rakenne palveluineen hyödyttää sekä Länsimäen että Mellunmäen alueita. Alueen palvelurakenteen kehittyessä asukkaat hakevat palveluja jatkossa enenevässä määrin myös naapurikaupungin puolelta. Jatkosuunnittelussa tulee pyrkiä siihen, että Länsimäen ja Mellunmäen kehittämisessä tavoitellaan kaupunkikuvallisesti ja -rakenteellisesti yhtenäisen alueen syntymistä. Kaavarunkoalueeseen rajautuva alue Helsingissä on yleiskaavassa 2016 merkitty A2 - alueena, jolla korttelitehokkuus on 1-2.

Länsimäen aluetta halkovan sähkölinjan estevaikutus on nykyisin suuri. Voimajohdon maankäyttöä rajoittava vaikutus on merkittävä myös Helsingin kaupungin puolella. Toimivan kaupunkirakenteen aikaansaamisen näkökulmasta olisi tärkeää, että voimajohdon maankäyttöä rajoittava vaikutus saataisiin kaapeloinnin avulla minimoitua. Kaapelointia on valmisteltu yhteistyössä kaupunkien ja sähköverkkoyhtiöiden kanssa. Kaupunkien raja-alueilla yhdyskuntatekniikkaan liittyvät mahdolliset muutokset tulee miettiä ja sopia yhdessä kaupunkien kesken.

Länsimäen kaavarunkoon kytkeytyvän Vantaan ratikan suunnittelua on tehty yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa. Pikaraitiotie parantaa yhteyksiä Mellunmäen metroasemalle ja tukee alueen kehitystä. Helsinki on antanut Vantaan ratikan osalta erillisen lausunnon. Jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiin kaavarunkoalueelta Mellunmäen metroasemalle on hyvä kiinnittää erityistä huomiota Pallastunturintiellä ja Länsimäentiellä. Tämän lisäksi liityntäpysäköinnin tarve ja mahdolliset järjestelyt olisi hyvä arvioida kaavarunkoalueella Vantaan raitioyhteyden kehittämisen myötä. Alueen polut ja reitit on synkronoitu Helsingin kanssa.

Kaavarunkotyön tavoitteena on määrittää periaatteet Länsimäen keskustan kasvulle ja laajenemiselle. Täydennysrakentamiseen soveltuvia paikkoja kartoitetaan ja pyritään ohjaamaan uutta rakentamista siten, että kaupunkikuva paranee nykyisestä. Työn tavoitteena on, että tulevaisuuden Länsimäessä on raitiolinjaan tukeutuvaa miellyttävää kaupunkirakennetta, enemmän laadukasta asumista ja palveluja sekä käveltävää, turvallista ja viihtyisää keskustaympäristöä.

Vastine:

Liityntäpysäköintimahdollisuuksia voidaan tutkia, kun ratikan investointipäätös on tehty.

Tarkistukset:

-

NRO 4 SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI RY, 9.12.2021**Lausunto:**

Pidämme ongelmallisena kaavarungon kaltaisen oikeusvaikutuksettoman suunnittelutyökalun käyttöä asemakaavoituksen edistäjänä Länsimäen tilanteessa, jossa rakentamista ollaan ohjaamassa kaava-alueen koillisosan eli Långmossenin ympäristön merkittävälle luontoalueille. Tällaisen merkittävän maankäyttömuutoksen edistämisen soisi etenevän lähinnä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia kaavareittejä pitkin. Näin varmistuisivat kaavarunkoa varmemmin osallisten vaikutusmahdollisuudet, mukaan lukien mahdollisuus hakea muutosta lainvastaisiksi mahdollisesti koetuista maankäyttösuunnitelmista.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ja Vantaan yhdistys ovat Länsimäen aluetta koskevissa aikaisemmissa lausunnoissaan sekä Vantaan yleiskaavaa 2020 koskevassa oikeusvalituksessaan tuoneet esiin Länsimäen kaavarungon alueen merkittäviä metsäisiä luontoarvoja ja alueen merkitystä osana tärkeää ekologista yhteyttä. Långmossenin aluelle suunniteltu rakentaminen on yksi Vantaan yleiskaavaa 2020 koskevassa valituksessamme yksilöidyistä valitusperusteista.

Länsimäen kaavarungossa suunnitellaan rakentamista edelleen merkittävälle osalle Långmossenin arvokasta metsäaluetta sekä maakunnallisesti tärkeän ekologisen yhteyden katkaisemista Långmossenin länsipuolella. Tämän lausunnon liitteenä on kartalle rajattuna arvokkaita alueita uhkaavat rakentamisvaraukset, joita esitämme poistettavaksi.

Ekologinen yhteys

Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksessä (Ojala 2018) määritelty ekologinen yhteys (yllä olevassa kartassa nro. 59) kulkee Länsimäen kaavarungossa rakennettavaksi esitetyn Långmossenin metsäalueen länsireunan kautta. Porvoonväylän pohjoispuolella vain Fazerilan teollisuusalueen länsipuolelta on jäljellä metsäinen yhteys eteenpäin, joten ekologista yhteyttä ei voi siirtää idemmäs vaan se on säilytettävä paikallaan. Ojalan selvityksessä yhteydestä todetaan seuraavaa:

59. Mustavuori (Natura 2000) – Myllymäki (LUO) – Långmossen – Vaarala

- Osa maakunnallista ekologista käytäväaluetta (Jalkanen ym. 2018)
- Östersundomin yhteisen yleiskaavan aluetta. Kaavassa Långmosseniin on suunniteltu uutta rakentamista
- Ekologisen yhteyden kehittämiskohtana Porvoonväylän kohta
- Etelässä tärkeä ekologinen yhteys Myllymäen LUO-metsän ja Mustavuoren Natura-alueen lehtometsien välillä

Långmossenin arvo maakunnallisesti arvokkaana ekologisen yhteysalueen osana on todettu myös Uusimaa 2050 -kaavan taustaselvityksiin kuuluvassa Zonation-pohjaisessa analyysissä (Jalkanen 2018, kartta yllä).

Långmossenin merkitystä Itä-Vantaan viherverkoston osana korostaa lisäksi Ojalan selvityksessä tunnistamatta jäänyt metsäekologinen yhteys itään Kehä III:n yli, joka näkyy

selkeästi ilmakuvalta (kts. yllä). Ilmakuvasta näkyy selvästi myös, miksi on ensiarvoisen tärkeää säilyttää rakentamaton metsäinen ekologinen yhteys Långmossenilta Porvoonväylän yli Fazerilan länsipuolelle. Se on laajan moottoriteiden risteysalueen ja sitä ympäröivien teollisuus- ja asutusalueiden puristuksessa ainoa jäljellä oleva mahdollinen kulkureitti metsälajistolle tässä suunnassa.

Länsimäen kaavarunkoehdotuksessa edellä kuvattu merkittävä ekologinen yhteys on unohtettu täysin ja yhteys jää kokonaan rakentamisen alle.

Luontoarvot

Luontotyyppien ja vaatelaiden lajien kannalta arvokkaan metsän kokonaispinta-ala sekä luontotyyppi- ja lajistoarvot tekevät Långmossenin alueesta itsenäisenä luontokohteenakin maakunnallisesti arvokkaan. Arvoa lisää se, että Långmossen on erittäin hyvin kytkeytynyt eteläpuoliseen, Uudenmaan liiton selvityksissä luontoalueena vähintään maakunnallisesti arvokkaaksi todettuun Myllymäen alueeseen, joka on Vantaan yleiskaavassa sekä yleiskaavaehdotuksessa luo-alueita.

Vantaan metsäsuunnitelmassakin osa rakennettavaksi aiotusta alueesta Långmossenin länsipuolella on luokiteltu C5 Arvometsä -luokkaan (kts. alla otteet <https://kartta.vantaa.fi/> - palvelusta 9.12.2021)

Kuvankaappaus Vantaan karttapalvelun Hakunilan metsäsuunnitelman metsikkökuvioista (yllä). Sinisellä rajatun alueen kaikki metsikkökuviot on nostettu suunnitelmassa arvometsien (C5) hoitoluokkaan kaupungin metsäsuunnittelun käyttämillä melko tiukoilla valintakriteereillä. Länsiosaa arvometsien alueesta uhkaa kaavarungossa rakentaminen ja länsiosaa uusi tielinja.

Alla olevista kolmesta kuvakaappauksesta näkyy rakentamisalueen uhkaamien länsiosan arvokuvioiden tiedot.

Virkistyskäyttö

Långmossen on myös selkeä osa Helsingin Mellunmäen ja Vesalan sekä Vantaan Länsimäen kasvavien kaupunginosien tärkeintä laajaa metsäistä luontovirkistysaluetta, kuten näkyy muun muassa Vantaan viherrakenneselvityksessä (Mäkynen 2017) esitetystä kartasta (kts. alla).

Myllymäen metsän Y-kortteli

Myllymäen arvokas metsäalue on kaavarungossa suurimmalta osalta merkitty luo-alueeksi, mikä on oikea ratkaisu. Metsäalueen reunaa kuitenkin nakertaa Y-kortteli, joka sijoittuu Hakunilan metsäsuunnitelmassa arvometsäluokkaan C5 luokitellun kuvion päälle. Tämä varaus on syytä poistaa.

Vastine:Kaavarungon tarkoitus ja luonne

Kaavarunko on yleiskaavaa tarkempi, mutta asemakaavaa yleispiirteisempi suunnitteluväline. Kaavarunko ei suoraan osoita mm. uutta rakennusoikeutta, vaan määrittää yleispiirteiset lähtökohdat alueen vaiheittain laadittaville asemakaavan muutoksille. Kaavarungolla ei voi eikä ole tarkoitus ohittaa MRL:n mukaisia kaavatasoja. Osallisen valitusoikeus toteutuu MRL:n mukaisesti yleiskaava- ja asemakaavavaiheessa. Asemakaavan lainmukaisuutta arvioitaessa oleellista on tarkastella ratkaisua suhteessa maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimuksiin ja kaavamennettelyvaatimuksiin.

Kaavarungoilla on Vantaalla oma vakiintunut prosessi, johon kuuluu vuorovaikutusta. Kaavarungon tarkoituksena on luoda yhtenäiset suunnittelun lähtökohdat laajemmalle alueelle, kuin mitä yksittäisillä asemakaavoilla yleensä voidaan laatia. Kaavarungon avulla halutaan viestiä paitsi asukkaille, myös alueen kehittäjille, kuten maanomistajille ja rakennuttajille, mihin suuntaan alueen kehitystä halutaan viedä. Lopullisen toteutuksen tulee aina perustua lainmukaiseen, voimassa olevaan asemakaavaan. Länsimäessä kaavarunko on uuden yleiskaavan 2020 mukainen.

Kaavarungon prosessi ja vuorovaikutus

Kaavarungon prosessin eteneminen on lain mukaisen kaavaprosessin tapainen, jolloin prosessin vaiheissa on luontevat kohdat vuorovaikuttamiselle. Mielenpitoet ja lausunnot pyydetään osallisilta kaavarungon osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä ehdotuksen nähtävilläolon yhteydessä. Länsimäen kaavarungon vuorovaikutus on järjestetty (koronarajoitusten rajoissa) erilaisilla tavoilla prosessin eri vaiheissa mm. verkkokyselyillä ja videoesityksellä.

Långmossen ja ekologiset runkoyhteydet

Yleiskaavan 2020 yhteydessä on laadittu useita selvityksiä, joiden pohjalta kaupungin kasvu on suunniteltu ohjattavan etenkin ratikan varrelle sekä kaupungin keskustoihin. Kaupunki laatii yleiskaavan mukaisia kaavarunkoja, ja mm. Länsimäen kaavarungon tiivistämisen periaatteet ja uudet asuinkorttelit ovat yleiskaavan 2020 mukaiset.

Långmossenin kautta kulkeva ekologinen yhteys on jätetty pois Vantaan yleiskaava 2020:stä ja kaavarunko perustuu tähän korkeamman tason maankäyttöratkaisuun. Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksen mukaan (Ojala 2018 s. 29) metsäisen ekologisen yhteyden päälinja ei nykyisellään jatku Långmossenista pohjoiseen Porvoonväylän yli. Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksessä (Ojala 2018 s. 16) on koostettu maakunnalliset luontoarvokohteet kartalle. Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa ei ole osoitettu viheryhteystarvetta maakunnallisen selvityksen (Jalkanen ym. 2018) mukaiselle ekologiselle käytäväalueelle välille Vaarala-Westerkulla. Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksessä esitettyä ekologista runkoyhteyttä ei tälle kohtaa ole yleiskaavassa esitetty, koska sen toteuttaminen olisi tässä maankäytön yhtälössä ollut joka tapauksessa vaikeaa. Kaavassa on sen sijaan esitetty virkistysalueyhteys, joka voidaan toteuttaa ekologista runkoyhteyttä kapeampana, mutta joka voi silti palvella joidenkin lajien liikkumista. Tämä yhteys on mukana myös kaavarungossa (esitetty ulkoilureittinä).

Yleispiirteisemmässä 2. vaihemaakuntakaavassa Kehä III:n yli on merkitty Länsimäestä (suurin piirtein Westerkullan peltoaukioiden kohdalta) Länsisalmeen viheryhteystarve, joka on Yleiskaavan 2020 tarkemmassa suunnitelmassa merkitty etelämmäksi lähivirkistysalueen kautta kulkevana ekologisena runkoyhteytenä. Alue ei ole osa Länsimäen kaavarungon aluetta.

Länsimäen kaavarungon A2-varaus Långmossenin suon länsipuolella perustuu Vantaan yleiskaava 2020:een, jossa rakentamista on suunniteltu laajasti Långmossenin suoalueelle ympäristöineen. Yleiskaavan kokonaisratkaisulla ohjataan kasvu sisäänpäin nykyiseen kaupunkirakenteeseen, jolloin voidaan turvata valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen. Ko. A2-alue sijaitsee lähellä suunniteltua ratikkapysäkkiä ja se mahdollistaa merkittävän asuntomäärän sijoittamisen alueelle.

Kaavarunkotyön osallistumis- ja arviointisuunnitelman (10.5.2020) tunnistetuissa tavoitteissa asumista oli osoitettu yleiskaavan 2020 mukaisesti pohjoisen uuden alueen (A2) lisäksi myös kaavarunkoalueen koillisosaan, Långmossenin metsä- ja suoalueelle. Länsimäen kaavarungossa alue esitetään selvitysalueena ja alueen maankäyttö tullaan ratkaisemaan myöhemmin. Alue on osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa "Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava, Östersundomin alue" taajamatoimintojen alueeksi. Ratikan kaavarungon luontoselvityksen (Faunatica Oy 2021) tuloksien mukaan Länsimäen kaavarungon alueella mikään luontotyyppikohde ei täytä luonnonsuojelulain suojeltavan luontotyyppin kriteereitä (<https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan-ratikan-kaavarunkoalueen-luontoselvitykset-2020-2021.pdf>).

Y-tontti

Myllymäen metsäreunalla sijaitseva Y-tontti on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Paikka on välttämätöntä varata päiväkodille, sillä alueelta ei löydy toista, riittävän isoa tonttia, eikä tontin metsäalueelta ole tunnistettu erityisiä suojeluarvoja, jotka aiheuttaisivat tarpeen muuttaa asemakaavaa. Näin ollen voimassa oleva asemakaava on toistettu sellaisenaan myös kaavarungossa.

Tarkistukset:

-

NRO 5 HSL HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄ, 9.12.2021**Lausunto:**

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa Länsimäen kaavarungosta 091700, 91 Länsimäki, 95 Rajakylä.

Vastine:

-

Tarkistukset:

-

NRO 6 HSY HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT -KUNTAYHTYMÄ, 9.12.2021**Lausunto:**

Kaavarungon tavoitteiden toteutuminen täysimääräisesti merkitsee noin 160 000–185 000 k- m2 uutta rakentamista suunnittelualueelle. On selvää, että kaavarunkoalueen maankäytön muutokset aiheuttavat oleellista muutostarvetta olemassa oleville vesihuoltojärjestelmille, ja ratkaisusta tulee päättää tiiviissä vuorovaikutuksessa HSY:n kanssa.

HSY on laatinut ratikkahankkeen vesihuoltosuunnittelun pohjaksi ratikan vesihuollon esisuunnitelman, johon sisältyy myös suunnittelualueen tulevia vesihuoltoratkaisuja. Ratikkahanke on käynnissä, ja sen aikana esisuunnitelmassa esitettyjä ratkaisuja tarkennetaan ja viedään eteenpäin.

Vajaa puolet suunnittelualueesta sijaitsee vesihuollon nykyisen toiminta-alueen ulkopuolella.

Vastine:

Vesihuoltojärjestelmien ratkaisusta päätetään asemakaavoituksen yhteydessä, yhteistyössä HSY:n kanssa.

Tarkistukset:

-

NRO 7 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes, 19.11.2021**Lausunto:**

Kaavarunkoalueen luoteispuolella, Porvoonväylän pohjoispuolella, sijaitsee Fazer Leipomot Oy:n tuotantolaitos, jossa harjoitetaan vaarallisten kemikaalien laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia. Kohteen vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia valvoo Tukes. Fazer Leipomot Oy:n laatimien riskinarviointien ja leviämismallinnusten perusteella merkittävimmät onnettomuusvaikutukset aiheutuvat ammoniakkivuodoista. Ammoniakkivuotojen aiheuttamien välittömien terveysvaikutusten (AEGL-3 - pitoisuus) ei arvioida yltävän kaavarunkoalueelle.

Kaavarunkoalueen pohjoispuolella, Porvoonväylän pohjoispuolella, sijaitsee Valio Oy:n Vantaan tuotantolaitos. Kohteen vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi on vähäistä, ja täten pelastuslaitoksen valvoma. Tukesin tietojen mukaan myös Valio Oy:n onnettomuusriskit liittyvät ammoniakin käsittelyyn. Tukesilla ei ole tietoa kohteen onnettomuuksien vaikutusalueista.

Kaavarunkoalueen koillispuolella, Porvoonväylän ja Kehä III:n välissä, sijaitsee Vantaan Energia Oy:n jätevoimala. Jätevoimalan vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi on laajamittaista ja Tukesin valvoma. Kohteen olemassa olevan toiminnan onnettomuuksien vaikutusten ei arvioida aiheuttavan välittömiä vaikutuksia (painevaikutukset, lämpösäteilyvaikutukset tai terveydelle vaarallisten aineiden leviäminen) kaavarunkoalueelle. Vantaan Energia Oy on Tukesin tietojen mukaan laajentamassa toimintaansa jätevoimalan alueella. Lausuntopyynnössä viitatus aineiston perusteella lähimmäksi jätevoimalaa on merkitty selvitysalue. Alueen maankäytön jatkosuunnittelussa tulee huomioida ajantasaiset onnettomuuksien vaikutusalueet.

Vastine:

Ajantasaiset onnettomuuksien vaikutusalueet tutkitaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Tarkistukset:

-

NRO 8 UUDENMAAN ELY-KESKUS, 8.12.2021**Lausunto:****Yhdyskuntarakenne ja ilmastotavoitteet**

Vantaan Länsimäen kaavarunko vaikuttaa olevan linjassa Vantaan kaupungin resurssiviisauden ja kiertotalouden tiekarttojen kanssa. Asemakaavoituksen pohjaksi laaditut suunnitteluperiaatteet tukevat ilmastomyötäisten asemakaavojen laadintaa. Mikäli kaavarungon linjaukset siirtyvät käytäntöön ja näkyvät asemakaavasunnittelun tasolla, se auttaa osaltaan Vantaata vastaamaan kaupunkina koko ajan kiristyyiin ilmastotavoitteisiin.

Väestön lisäys kasvattaa liikennesuoritetta suunnittelualueella. Vantaan ratikkareitillä olevalla Länsimäen kaavarungon alueella on hyvät lähtökohdat kestävän liikkumisen edistämiseen ja siihen liittyvien valintojen vahvistamiseen myös asemakaavoituksen keinoin. Asemakaavatason ratkaisulla on merkitystä, sillä pienilläkin reitteihin, väyliin ja paikoitusalueiden sijaintiin ja laatuun liittyvillä yksityiskohdilla voi olla suhteellisen laajoja myönteisiä tai kielteisiä vaikutuksia kävelyn ja pyöräilyn sekä ratikan potentiaalin hyödyntämiseen alueella.

Länsimäen Kaavarunko ei sisällä energiaratkaisuihin liittyviä yleislinjauksia. Olisi hyvä, jos kaavarungon kaltaisessa linjauspaperissa painotettaisiin, että alueen jatkosuunnittelussa olisi syytä selvittää uusiutuvan energian ja mahdollisen ylijäämäenergian hyödyntämisen mahdollisuuksia siitäkin huolimatta, että alue nojautuu energiamielessä yhä päästöttömämmäksi muuttuvaan Vantaan Energian kaukolämpöön.

Länsimäen kaavarungon alueella on huolehdittava, että maankäytön kehitys on hiilinielua ja -varastoja lisäävä ja vahvistava. Alueen suunnittelussa on syytä kiinnittää huomiota Långmossenin suoalueen vesitasapainon säilyttämiseen. Långmossenin suoalueen vesitaloutta ei tule heikentää, kun sen länsipuolelle suunnitellaan uutta rakentamista. Kaavarunkoalueen rakentamisen aiheuttama mahdollisella pohjaveden pinnan muutos voi vapauttaa suohon kertynyttä hiiltä ilmakehään. Rakennetun viherrakenteen kasvillisuus ja maaperä sitoo myös hiilidioksidia ja toimii näin hiilinieluna ja -varastona. Alueelle rakennettavien viheralueiden suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota hiilen sidonta.

Rakennetut viherrakenteet lisäävät yhdessä luonnonmukaisiksi jäävien alueiden kanssa rakennetun ympäristön ilmastokestävyyttä. Jo visiotasolla tuodaan esiin ilmaston muuttumisen pitkällä aikavälillä aiheuttamiin muutoksiin sopeutumisen sekä sään ääri-ilmiöihin ja muihin ilmastoriskeihin varautumisen näkökulmaa (Ilmastomuutoksen kestävä kaupunkiseutu). Vihertehokkuusperiaate auttaa suunnittelijoita huomioimaan, että rakennetussa ympäristössä on ilmastomuutokseen sopeutumisen ja varautumisen kannalta riittävästi viheralueita ja vettä läpäisevää maaperää.

Kaavarungon tavoitteena on muodostaa kokonaisvaltainen näkemys Länsimäen tulevaisuudesta ohjaamalla alueen asemakaavoitusta. Ilmastonäkökulmasta tätä näkemystä vahvistaisi ja selkeyttäisi erillinen ilmastovaikutusten arviointi. Kaavarungon yhteyteen ajoittuvaa ilmastovaikutusten arviointia voitaisiin hyödyntää ilmastonäkökohtia paremmin

huomioivien asemakaavojen valmistelun tukena. Kattava arviointi toisi esiin, miten kaavarungon mukainen asemakaavoitus tukee Vantaata koskevia ilmastotavoitteita ja miten kaavoituksen mahdollistamalla ratkaisulla pienennetään osaltaan ristiriitaa, joka syntyy alueen kasvun ja täydentymisen myötä syntyvien kielteisten ilmastovaikutusten ja yhteisesti hyväksyttyjen ilmastotavoitteiden saavuttamisen välille.

Meluntorjunta

Alueen ympäristöhäiriöitä, kuten melua ja ilmanlaatua, on tarkasteltu pintapuolisesti eikä esim. raitiotieliikenteen aiheuttaman melun, värinän tai runkomelun aiheuttamia haasteita ei ole käsitelty lainkaan. Raitiotieliikenteen tuominen jo rakennettuun asuin ympäristöön asettaa haasteita erityisesti melun enimmäistasojen, värinän ja runkomelun osalta. Melun ohjearvojen ylittyessä asuinhuoneistojen ei tule avautua ainoastaan raitiotien suuntaan.

Aikanaan laadittavista asemakaavoista on syytä teettää riittävät melu-, värinä- ja runkomeluselvitykset ja vaikutusarviointit mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta niitä voidaan käyttää ohjaamaan kaavaratkaisua melu- ja värinähaittojen näkökulmasta parhaalla mahdollisella tavalla. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että kaavarunko antaisi mahdollisuuden meluntorjunnan kokonaisvaltaiseen tarkasteluun, joka aikanaan helpottaa asemakaavoituksen terveellisyyden ja viihtyisyyden laissa säädetyn asemakaavan sisältövaatimuksen täyttymisen arviointia.

Täydennysrakentamisen yhdeksi tavoitteeksi tulee asettaa olemassa olevan melutilanteen parantaminen ja melulle altistumisen vähentäminen. Lisäksi melulle herkkiä toimintoja ei tule sijoittaa melualueille. Melulle erityisesti herkkien toimintojen, kuten päiväkotien, koulujen ja palveluasumisen sijainnit olisi hyvä esittää kartalla. Melulle herkkien kohteiden suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota ääniympäristön laatuun.

Asuinhuoneistot tulee suunnitella ja sijoittaa siten, että asunnot avautuvat aina myös hiljaiseen suuntaan, jossa melun ohjearvot täyttyvät. Huomiota tulee kiinnittää myös asukkaiden virkistysmahdollisuuksiin meluttomassa ja ääniympäristöltään laadukkaassa ympäristössä.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kaavarungon mukaan Länsimäessä näkyy alueen historia, Rajakylä ja I maailmansodan linnoitteet. Rakennettua kulttuuriympäristöä ja kaavarungon suhdetta siihen ei kuvata tarkemmin. Tätä ja uuden kaupunkirakenteen suhdetta edellä mainittuihin olisi hyvä tarkastella.

Vastine:

Uusiutuvan energian ja mahdollisen ylijäämäenergian hyödyntämisen mahdollisuuksia voidaan tutkia Länsimäen jatkosuunnittelussa. Kaavarungossa ei ole nähty perusteltuna tutkia energiaratkaisuja, koska kaavarungon toteutumiseen liittyy kaksi epävarmaa tekijää: Helsingin Energian 110 kV ilmajohdon

tulevaisuus sekä Vantaan ratikan rakentaminen, joista kummastakaan ei toistaiseksi ole tehty päätöksiä. Nämä epävarmuustekijät voivat vielä vaikuttaa suunnitelmaan merkittävästi, mikä osaltaan vaikuttaa myös energiaratkaisuihin. Etenkin tiedon muuttuessa nopeasti, energiaratkaisuja on tästä syystä tarkoituksenmukaista tutkia tarkemmin vasta tulevien suunnitelmien yhteydessä. Sama pätee myös ilmastovaikutuksiin, jotka väistämättä kytkeytyvät myös energiaratkaisuihin. Mikäli aluetta tulevaisuudessa päästään kehittämään kaavarungon mukaisena, energiaratkaisuja on syytä tutkia ja ilmastovaikutuksia arvioida etenkin pohjoisen laajenemisalueen osalta.

Ratikan osalta melua tarkastellaan ratikkahankkeen ja tulevien asemakaavojen yhteydessä, minkä vuoksi päällekkäistä tarkastelua ei ole syytä tehdä kaavarunkotasolla. Kaavarungon rakentamisen sijoittamisessa on otettu huomioon nykyiset melunlähteet ja mahdolliset ongelmat ovat ratkaistavissa. Pohjoisen laajenemisalueen asemakaavoitukseen lähdetessä teetetään todennäköisesti koko aluetta koskeva meluselvitys. Uudet päiväkodit on sijoitettu mahdollisimman suojaisille paikoille (esitetty selostuksessa s. 52, kuva 50).

Rakennetun kulttuuriympäristön osalta selostuksessa todetaan mm., että ”Kaavarunkoalueen itäosassa kulkeva ensimmäisen maailmansodan puolustusvarustuksiin kuuluva tykkitie hyödynnetään virkistysreitinä ja lisäksi se tuodaan näkyväksi elementiksi myös uusilla rakennetuilla alueilla.” Muinaisjäännökset sijoittuvat säilyville viheralueille ja ne on otettu mukaan keskeiseksi osaksi alueen virkistysympäristön kehittämiskonsepteja (mm. Kallioiden kehä, Kuntoilun ketju). Valtaosalla olemassa olevasta rakennuskannasta ei ole todettu olevan erityistä kulttuurihistoriallista arvoa. Muutama arvorakennus ei ole esitetty muutoksia. Kaavarungossa on kuitenkin otettu kantaa nykyisten rakennusten muokkaamisen tapoihin korjaus- ja täydennysrakentamisen yhteydessä.

Tarkistukset:

-

NRO 9 UUDENMAAN LIITTO, 8.12.2021**Lausunto:**

Uudenmaan liitto katsoo, ettei sen ole tarvetta antaa lausuntoa, koska tarkempaa suunnittelua ohjaa voimassa oleva Vantaan yleiskaava 2007 sekä selvitysaineistona hyväksytty yleiskaava 2020. Länsimäen kaavarunko antaa hyvän pohjan rakentamista ohjaavalle asemakaavoitukselle.

Vastine:

-

Tarkistukset:

-

NRO 10 VANTAAN KAUPUNGINMUSEO, 9.12.2021**Lausunto:**

Vantaan kaupunginmuseo lausuu asiasta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologian osalta. Kaavarungon tavoitteena on tarkastella Länsimäen kehitystä vuoteen 2045 asti. Kaupunginmuseo on aiemmin lausunut kaavarungon osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 11.5.2020 kirjatussa mielipiteessään VKM/094/2020. Kaupunginmuseo toi mielipiteessään esiin, että suunnittelualueella sijaitsee sekä moderneja että vanhoja rakennusperintökohteita, sekä muinaisjäännöskohteita. Lisäksi alueella on todettuja maisema-arvoja.

Kaavarungon tavoitteisiin on nostettu suunnittelualueen historian, kulttuuriarvojen ja luontoarvojen huomioiminen. Tavoitteiden pohjalta muodostetussa kulttuuriympäristöön liittyvässä visiossa todetaan, että "Länsimäessä näkyy alueen historia ja luonnonläheisyys, nämä kaksi ovat kauniisti kehittyneet kytkökseen toisiinsa." Selostuksen osassa 4.3.2. on huomioitu viheralueet ja kulttuuriympäristö. Selostuksen mukaan "Kaavarunkoalueen kulttuurihistoriallisia arvoja nostetaan esiin mm. Kallioiden ketju —polustolla".

Museo toi esille mielipiteessään, että kohdealueella sijaitsee eri-ikäisiä rakennusperintökohteita, joista kaavarungossa tulisi huomioida merkittävät ja erittäin merkittävät kohteet. Luvussa 4.1.2 käsitellään alueen kaupunkikuvaa ja siihen liittyviä arkkitehtonisia arvoja. Selostuksessa painottuu uudisrakentaminen myös kaupunkikuvallisesti merkittävien kohteiden osalta. Olemassa olevia rakennusperintökohteita ei ole huomioitu. Luvussa 4.3.2. kulttuuriympäristöä koskevassa osassa ei rakennusperintöä ole käsitelty lainkaan. Länsimäen keskustassa Kuulakujan ostoskeskus on todettu Vantaan kaupungin inventoinneissa merkittäväksi rakennusperintökohteeksi. Rajakylän alueella on lisäksi Rajakylän ala-aste (suojeltu asemakaavassa 2013). Kaavarunkoalue viistää itäreunassa Westerkullan kartanon aluetta ja kaava-alueelle kuuluu kartanon pihatie (Linnoittajanpolun itäpäätty), joka näkyy kartoissa ensimmäisen kerran 1700-luvulla. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan kaavarungon selostus on puutteellinen rakennusperinnön käsittelyn näkökulmasta.

Maisema-arvojen osalta museo nosti esille maakunnallisesti arvokkaan Länsisalmen kulttuurimaiseman. Kyseessä on pääkaupunkiseudulla harvinainen laaja viljelyaukea, jonka reunalla 1600-luvulla perustettu Westerkullan kartano. Kaavarungon selostuksessa luvussa 4.2.2. esitellään mahdollisen uuden katulinjauksen suunnitelmia. Uusi katulinja tulisi toteutuessaan kulkemaan kulttuurimaiseman rajalla. Katusuunnitelman selostuksessa kulttuurimaisemaa ei ole mainittu. Jos tulevaisuudessa suunnitelmaa viedään eteenpäin, tulee vaikutusten arviointiin lisätä myös vaikutukset arvokkaaseen kulttuuriympäristöön.

Kaavarungossa on osoitettu yleisten palveluiden alue osittain Myllymäen viheralueen länsireunassa sijaitsevan ensimmäisen maailmansodan aikaisen linnoitteen (Tukikohta II:7 (Länsimäki), mj. rek. tunnus 1000007677) päälle osoitteessa Valliraitti 5. Alueella on kesällä 2021 tehty arkeologisia tutkimuksia ja muinaisjäännösalueutta pienennetty tutkimustulosten perusteella. Tontilla on kuitenkin edelleen jäljellä linnoitteita ja mahdollinen rakentaminen alueella tulee suunnitella tarkasti yhteistyössä museon kanssa herkäät linnoitteet huomioiden.

Vartiotien pohjoispuolelle on kaavarungossa osoitettu uuden asuinalueen rakentamista. Rakentaminen tapahtuu vanhan tykkitien linjauksella. Kaavarungossa todetaan, että "Tykkitie on ajateltu kaavarungossa

jatkuvan Uusi Katu pohjois- ja eteläpuolella osana korttelirakenteen sisäistä jalankulkureittejä. Päälystämällä Uusi Katu tykkkien osuuden asfaltista eroavalla päälysteellä nostetaan alueen historiaa esille uudessa rakenteessa." Museo pitää myönteisenä, että historia huomioidaan uutta rakentaessa. Kaavarunkokartassa suunniteltu tielinja ei kuitenkaan seuraa tykkkien linjausta, vaan kulkee sen vierestä. Tykkkien päälle on osoitettu uuden asuinalueen rakentamista. Tämä on ristiriidassa kaavarungon selostuksen kanssa.

Kaavarungon vaikutuksia käsittelevässä luvussa 6 on mainittu kaavarungon vahvuutena, että suunnitelmat vahvistavat ja kehittävät paikallisia ominaispiirteitä ja kulttuuriympäristön arvoja, kuten olevia puisto- ja viheralueita sekä kallioalueita. Jotta näin voitaisiin kaavarungon osalta todeta, tulee kulttuuriympäristön arvoja punnitessa huomioida arkeologisten kohteiden lisäksi paikallisesti ja maakunnallisesti merkittävät rakennusperintö- ja maisema-arvot ja nostaa niitä esiin kaupunkikuvallisesti erityisinä kohteina. Kaavarungossa suojelutahdon esiin nostamisella on merkitystä tulevaisuuden asemakaavatoissa. Kohteiden esiinnostamisella voidaan vahvistaa mahdollisuuksia alueen identiteetin vahvistumisesta ja kerroksellisesta kaupunkikuvasta, jossa historia on alueen vahvuus ja vetovoimatekijä.

Vastine:

Rakennusperintökohteita ei ole nähty tarpeelliseksi lisätä kaavarunkomateriaaleihin, koska tieto niistä on olemassa muualla, eikä niihin kaavarungossa esitetä muutoksia. Länsisalmen kulttuurimaiseman lähistöllä kulkeva uusi katulinja sijoittuu selvitysalueelle, joten sen toteutuminen materiaaleissa näytetyn linjauksen mukaisena on epävarmaa. Katu päätettiin kuitenkin näyttää materiaaleissa taustalla, jotta tieto siihen liittyvistä suunnitelmista säilyisi. Katulinja ei kuitenkaan edes näytetyn linjauksen mukaisena tulisi toteutuessaan kulkemaan aivan kulttuurimaiseman rajalla, vaan suunnitellun katulinjan ja avoimen kulttuurimaiseman väliin jää vähintään 100 metrin levyinen puustoinen vyöhyke, jolla on kaksi matalahkoa selännettä, jotka osaltaan sulkevat näkymiä. Mikäli suunnitelmaa viedään tulevaisuudessa eteenpäin, arvioidaan myös vaikutukset arvokkaaseen kulttuuriympäristöön.

Kaavarungossa kaupunkikuvallisesti merkittävät kohteet on sijoitettu liikenteellisiin ja toiminnallisiin solmukohtiin navigoinnin helpottamiseksi, paikan tunnistamiseksi ja myös visuaaliseksi kiintopisteeksi. Merkintä tarkoittaa siis paikan merkityksellisyyttä/näkyvyyttä, eikä viesti siinä mahdollisesti jo sijaitsevan rakennuksen arvosta. Kuulakujan ostoskeskus sijaitsee kuitenkin tällaisessa kohdassa, joten merkintä lisättiin kaavarunkokarttaan.

Kuten lausunnossa todetaan, Myllymäen viheralueen länsireunassa sijaitsevan Y-tontin alue on osaksi RKY- aluetta, jolla on ensimmäisen maailmansodan aikaisia muinaisjäänteitä. Muinaisjäänteet on dokumentoitu ja tutkittu yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa kaavarungon laatimisen yhteydessä. Yhteistyötä kaupunginmuseon kanssa jatketaan tontin mahdollisen rakentamisen suunnittelun yhteydessä.

Kaavarunkokartassa suunniteltu tielinja on osoitettu tykkkien linjauksen paikalle kaavarungon tarkkuuden puitteissa. Joidenkin metrien poikkeamia siis ilmenee, mutta tämä ei tarkoita, että reittiä oltaisiin rakentamassa tykkkien viereen. Linjauksen sijainti tarkennetaan oikeaksi mittakaavaltaan tarkemman asemakaavoituksen yhteydessä.

Maisemallisia arvoja kaavarungon tuntumassa liittyy lähinnä Westerkullan kartanon kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen viljelymaisemaan. Näihin merkittävästi kytköksissä olevat osat kaavarunkoalueesta ovat

selvitysaluetta tai viheralueita. Rakennusperintökohteiden suojelu taas tehdään tyypillisesti kohde kerrallaan, ellei kyseessä ole laajempi kokonaisuus. Länsimäessä on kyse yksittäisistä kohteista, joten suojelu on perusteltua ratkaista asemakaava-, ei kaavarunkotasolla.

Tarkistukset:

Kuulakujan ostoskeskus lisättiin kaupunkikuvallisesti merkittäväksi kohteeksi.

NRO 11 VANTAAN ENERGIA JA VANTAAN ENERGIA SÄHKÖVERKOT OY, 15.12.2021**Lausunto:****Sähköverkko**

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keskijännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteen 1 mukaisesti.

Kaavarunkotyössä esitetään uusia asuinalueita, uusia kehittyviä alueita ja täydennysrakentamiselle mahdollisia alueita laajalti koko kaavarungon alueelle. Osin kaavarungon suunnitelmat edellyttää nykyisen Helen Sähköverkon 110kV voimajohdon kaapelointia. Vantaan Energia Sähköverkon sähkön jakeluverkkoon muutokset näkyy mahdollisina kaapelisiirtoina, muuntamoiden saneerauksina ja uusien muuntamoiden sijoittamisena alueille missä sähkön kulutuksen kasvu ylittää nykyisen muuntamoiden kantokyvyn. Verkon muutostarpeisiin otetaan kantaa aikanaan asemakaavojen muutosten yhteydessä.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (Liite 2).

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

-

Tarkistukset:

-